

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIETEI FINANCIARE

Proiect
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
Ministru _____ **Veronica MIHAILOV-MORARU**
nr. _____ **din** _____ **2023**

HOTĂRÂRE

_____ **2023**

Nr. _____

privind cadrul metodologic de calculare și aplicare a primelor de asigurare de bază și coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii RCA internă și externă

În temeiul prevederilor art. 12 alin. (4) și alin. (5) din Legea nr. 106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 129-133 art. 239),

Comisia Națională a Pieței Financiare HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia de calcul al primei de asigurare de bază și al coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii RCA internă și externă (Anexa nr. 1).
2. Se aprobă Procedura de aplicare a primei de asigurare de bază și al coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii RCA internă și externă (Anexa nr. 2).
3. Până la acceptarea primei de asigurare de bază și a coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii RCA internă și externă în anul 2023, societățile de asigurare aplică prima de referință calculată și publicată de autoritatea de supraveghere.
4. Se abrogă Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 57/13 din 28 decembrie 2018.
5. Se abrogă pct. 1, pct. 3 - pct. 15 din Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 25/2 din 24 iunie 2019.
6. Prezenta Hotărâre intră în vigoare din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Dumitru BUDIANACHI,
PREȘEDINTE

METODOLOGIA
de calcul al primei de asigurare de bază și al coeficienților
de rectificare aferenți asigurării obligatorii RCA internă și externă

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia de calcul al primei de asigurare de bază și al coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii RCA internă și externă (în continuare - *Metodologie*) stabilește modalitatea unică de calculare a primei de asigurare de bază și al coeficienților de rectificare, utilizând Baza de date statistice, sistematizată conform anexei la prezenta Metodologie.

2. În sensul prezentei Metodologii se definesc următoarele noțiuni de bază:
coeficient de rectificare – coeficient calculat prin metode actuariale și care stabilește cuantumul riscului în funcție de un anumit factor de risc;

expunere la risc – perioada de timp (exprimată în ani) de valabilitate a polițelor într-un an calendaristic;

factor de încărcare – adaos la prima de risc estimată, destinat pentru acoperirea cheltuielilor societății de asigurare, marjei de profit și efectelor aplicării sistemului bonus-malus în cazul contractelor de asigurare obligatorie RCA internă;

factor de risc – factor care are influență asupra cuantumului riscului;

frecvența estimată a daunelor – numărul de daune pentru o poliță-an expusă la risc;

marjă de risc – adaos la prima pură, destinat să atenueze variația riscului;

primă de asigurare - prima pentru o unitate de transport calculată de societatea de asigurare în funcție de prima de asigurare de bază, coeficienții de rectificare și, după caz, coeficientul bonus-malus;

primă de asigurare de bază - prima calculată prin metodele actuariale prevăzute de Metodologie, în baza datelor statistice ale societății de asigurare;

primă de risc estimată – prima pură la care se adaugă marja de risc;

primă pură – prima care acoperă costul riscului asigurat, fără a lua în calcul marja de risc sau cheltuielile societății de asigurare;

teoria credibilității – metodă de ajustare a rezultatelor calculelor, aplicată pentru atenuarea/nivelarea variațiilor mari care apar ca efect al insuficienței informațiilor statistice utilizate în calcul;

daune mari – 1 la sută din numărul total de cazuri asigurate cu cea mai mare valoare a daunelor/despăgubirilor.

3. Prima de asigurare de bază și coeficienții de rectificare prevăzuți în prezenta Metodologie se stabilesc utilizând:

a) sistemul informațional unic prevăzut la art. 6 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule;

b) registrul de evidență a contractelor de asigurare prevăzut în art. 42 alin. (2) din Legea nr. 106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule;

c) registrul de evidență a daunelor achitate și declarate, dar nesoluționate ținut de către societățile de asigurare;

d) informația privind rata medie anuală a inflației conform surselor oficiale ale Băncii Naționale a Moldovei sau altor surse oficiale;

e) registrul de stat al populației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 333/2002 pentru aprobarea Concepției sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al populației” și Regulamentului cu privire la Registrul de stat al populației (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 43-45, art. 409);

f) registrul de stat al unităților de drept, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 272/2002 despre măsurile privind crearea sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al unităților de drept” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 40-42, art. 376);

g) registrul de stat al transporturilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1047/1999 cu privire la reorganizarea Sistemului informațional automatizat de căutare „Automobilul” în Registrul de stat al transporturilor și introducerea testării a autovehiculelor și remorcilor acestora (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 126-127, art. 1113);

h) informația privind distribuția portofoliului istoric de polițe subscrise pe clase bonus-malus.

4. Societățile de asigurare autorizate să practice asigurarea obligatorie RCA, prezintă autorității de supraveghere anual, până la data de 15 februarie a anului în curs, Baza de date statistice (exceptând dublarea contractelor reperfectate/modificate), conform anexei la Metodologie, după cum urmează:

1) baza de date statistice în format Microsoft Excel se prezintă în fiecare an pentru anul precedent, confirmată oficial prin scrisoare cu semnătura electronică calificată, aplicată de persoanele cu funcții de conducere ale societății de asigurare;

2) societățile de asigurare care au o activitate mai mică de 5 ani prezintă baza de date statistice pentru perioada sa de activitate.

5. Autoritatea de supraveghere, cel puțin o dată pe an, în baza datelor statistice generalizate și condițional validate la nivel de piață pentru ultimii 5 ani consecutivi, prezentate potrivit pct. 4, calculează în baza Metodologiei și publică primele de referință aferente asigurării obligatorii RCA internă și externă.

6. Autoritatea de supraveghere poate externaliza calculul primei de referință aferentă asigurării obligatorii RCA internă și externă.

7. Prima de referință se calculează ca produsul dintre prima de asigurare de bază și coeficienții de rectificare, ulterior fiind aplicat sistemul bonus-malus stabilit în conformitate cu actele normative.

8. Actuarul societății de asigurare calculează, în conformitate cu prezenta Metodologie, prin metode actuariale, prima de asigurare de bază și coeficienții de rectificare pentru factorii de risc, în baza informațiilor statistice (la nivelul societății de asigurare) privind numărul polițelor de asigurare expuse la risc, numărul daunelor plătite, valoarea daunelor plătite, valoarea daunelor declarate, dar nesoluționate și prognoza evoluției numărului polițelor și valorii daunelor, conform Anexei. Ținând cont că primele de asigurare de bază sunt calculate pentru o perioadă ulterioară, valoarea acestora urmează a fi ajustată la un factor

de trend, care va lua în considerație evoluția și tendința de-a lungul timpului a primelor.

9. Actuarul poate aplica metodele de trend (dezvoltate și argumentate în nota explicativă) pe baza seriilor cronologice pentru determinarea primei de asigurare de bază, selectând rezultatul final în funcție de situația financiară a societății de asigurare (aplicarea interpolărilor valorilor primelor de bază sau selectarea valorii maxime).

10. Prima de asigurare pentru remorci se calculează prin aplicarea la prima de asigurare obligatorie pentru vehicule a coeficientului unic egal cu 0,2 la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și 0,1 la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă - toate zonele.

II. PRIMA DE ASIGURARE DE BAZĂ

11. Prima de asigurare de bază pentru asigurarea de răspundere civilă auto internă, pentru o unitate de transport, pe o perioadă de 12 luni, se calculează după formula:

$$P_b = \frac{P_e}{\left(1 - \frac{f}{100}\right) * \left(1 - \frac{\beta}{100}\right)}$$

unde:

P_b – prima de asigurare de bază pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă;

P_e – prima de risc estimată pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă, calculată conform pct. 14;

f – cota factorului de încărcare în prima de asigurare de bază aferent cheltuielilor și marjei de profit ale societății de asigurare pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă, exprimată în % și stabilită conform pct. 45;

β – cota factorului de încărcare în prima de asigurare de bază aferent sistemului bonus-malus, exprimată în % și calculată conform pct. 12.

12. Cota factorului de încărcare în prima de asigurare de bază aferent sistemului bonus-malus (β) se calculează după formula:

$$\beta = \left(1 - \frac{\sum_{i=M}^{17} K_i^{bm} \cdot P_i}{\sum_{i=M}^{17} P_i}\right) \cdot 100$$

unde:

K_i^{bm} – coeficientul bonus-malus stabilit pentru fiecare clasă i bonus-malus ($i=M, 1, \dots, 17$);

P_i – numărul de polițe de asigurare subscrise la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă pentru ultimul an calendaristic utilizat la calculul primei de asigurare de bază și a coeficienților de rectificare.

13. Prima de asigurare de bază pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, pentru o unitate de transport, pe o perioadă de 12 luni, se calculează după formula:

$$P_b = \frac{P_e}{1 - \left(\frac{f}{100}\right)}$$

unde:

P_b – prima de asigurare de bază pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă;

P_e – prima de risc estimată bază pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, calculată conform pct. 14;

f – cota factorului de încărcare în prima de asigurare de bază aferentă cheltuielilor și marjei de profit ale societății de asigurare pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, exprimată în % și stabilită conform pct. 46.

14. Prima de risc estimată se calculează ca suma primei pure și a marjei de risc, ținând cont de rata inflației, după formula:

$$P_e = (P_p + P_m) \times \left(1 + \frac{R_i}{100}\right)$$

unde:

P_e – prima de risc estimată;

P_p – prima pură;

P_m – marja de risc;

R_i – rata inflației.

15. Prima pură se calculează ca produsul dintre frecvența daunelor și dauna medie estimată, conform următoarei formule:

$$P_p = q \times \bar{D} \times \left(1 + \frac{RDN}{DP + RDDN}\right) \times \left(1 + \frac{DMP}{DP}\right)$$

unde:

P_p – prima pură;

q – frecvența daunelor;

$\bar{D}$ – dauna medie estimată;

DP – valoarea daunelor plătite în perioada de calcul, inclusiv valoarea daunelor mari;

$RDDN$ – valoarea totală a rezervelor de daune declarate, dar nesoluționate la sfârșitul ultimului an de calcul;

RDN – valoarea totală a rezervelor de daune neavizate la sfârșitul ultimului an de calcul;

DMP – valoarea totală a daunelor mari plătite aferente cazurilor de asigurare excluse din calculul valorii medii a daunelor și varianței daunelor.

16. Preventiv inițierii calculării frecvenței daunelor și daunei medii, se realizează următoarele:

a) se exclud din calculul numărului de polițe-an expuse la risc, polițele care nu reprezintă relevanță economică, astfel încât să se excludă majorarea nejustificată a numărului de polițe-an expuse la risc (de exemplu: o poliță se înregistrează de mai multe ori în baza de date ca efect al modificării unor

componente ale poliței, în timp ce perioada de valabilitate a poliței rămâne constantă și se repetă pentru fiecare înregistrare);

b) se însumează valoarea daunelor la nivel de caz asigurat, în cazul plății despăgubirii de asigurare în mai multe rate înregistrate în registrul de daune sau înregistrării altor situații care au ca efect apariția mai multor înscrieri în registrul de daune aferente aceluiași caz asigurat (corectări de sume, alte componente ale daunelor etc.).

17. Frecvența daunelor se calculează după următoarea formulă:

$$q = \frac{n}{N}$$

unde:

q – frecvența daunelor;

n – numărul de daune aferente polițelor expuse la risc, care se calculează prin formula:

$$n = n_p + n_d$$

unde:

n – numărul de daune aferente polițelor expuse la risc;

n_p – numărul daunelor plătite aferente polițelor expuse la risc, inclusiv numărul de daune mari plătite;

n_d – numărul daunelor declarate, dar nesoluționate la sfârșitul ultimului an de calcul, aferente polițelor expuse la risc, inclusiv numărul de daune mari declarate, dar nesoluționate;

N – numărul de polițe-an expuse la risc, calculat ca raportul dintre numărul total de zile pe polițele care sunt valabile în anul de gestiune și 365 zile.

18. Dauna medie estimată se calculează după formula:

$$\bar{D} = \exp\left(\mu + \frac{1}{2}S^2\right)$$

unde:

$\bar{D}$ – dauna medie estimată;

$\exp(X)$ – valoarea funcției exponențiale în punctul X ($X = \mu + \frac{1}{2}S^2$);

μ – valoarea medie a daunelor plătite, care se determină după formula:

$$\mu = \frac{\sum_{i=1}^m \ln D_i}{m}$$

unde:

D_i – valoarea daunei plătite aferentă cazului asigurat i , fără considerarea valorilor aferente daunelor mari;

m – numărul de cazuri asigurate plătite, fără considerarea numărului de daune mari;

S^2 – varianța care se determină după formula:

$$S^2 = \frac{\sum_{i=1}^m (\ln D_i - \mu)^2}{m}$$

19. Pentru calculele realizate de actuarul societății de asigurare, valoarea RDDN și RDN este echivalentă cu valoarea înregistrată în situațiile financiare ale societății de asigurare, iar pentru calculele aferente primei de referință realizată

de autoritatea de supraveghere, valoarea RDDN este echivalentă cu valoarea totală pe piață a RDDN înregistrată în situațiile financiare ale societăților de asigurare, iar valoarea RDN se determină conform metodei actuariale bazate pe triumphiurile de dezvoltare a daunelor (metoda Chain-Ladder) după cum urmează:

Tabelul de dezvoltare – Daune plătite

Anul de origine (i)	Anul de dezvoltare (j)						
	1	2	3	...	n-2	n-1	n
1	$d_{1;1}$	$d_{1;2}$	$d_{1;3}$	...	$d_{1;n-2}$	$d_{1;n-1}$	$d_{1;n}$
2	$d_{2;1}$	$d_{2;2}$	$d_{2;3}$	...	$d_{2;n-2}$	$d_{2;n-1}$	
3	$d_{3;1}$	$d_{3;2}$	$d_{3;3}$	...	$d_{3;n-2}$		
...	...	...	...	...	...	...	...
n-2	$d_{n-2;1}$	$d_{n-2;2}$	$d_{n-2;3}$	...			
n-1	$d_{n-1;1}$	$d_{n-1;2}$		...			
n	$d_{n;1}$			...			

unde:

$d(i,j)$ – valorile daunelor plătite în perioada anilor de dezvoltare (j) și aferente evenimentelor asigurate întâmplare în perioada anilor de origine (i).

a) se determină valoarea daunelor pentru fiecare an de origine, datele cumulate fiind prezentate conform tabelului de dezvoltare de mai jos:

Tabelul de dezvoltare – Daune plătite cumulate

Anul de origine (i)	Anul de dezvoltare (j)						
	1	2	3	...	n-2	n-1	n
1	$D_{1;1}$	$D_{1;2}$	$D_{1;3}$	...	$D_{1;n-2}$	$D_{1;n-1}$	$D_{1;n}$
2	$D_{2;1}$	$D_{2;2}$	$D_{2;3}$	...	$D_{2;n-2}$	$D_{2;n-1}$	
3	$D_{3;1}$	$D_{3;2}$	$D_{3;3}$	...	$D_{3;n-2}$		
...	...	...	...	...	...	...	...
n-2	$D_{n-2;1}$	$D_{n-2;2}$	$D_{n-2;3}$	...			
n-1	$D_{n-1;1}$	$D_{n-1;2}$		...			
n	$D_{n;1}$			...			

unde:

$$D(i;j) = \sum_{k=1}^j d(i;k); \quad j = 1, 2, 3, \dots, n-1, n.$$

Tabelul de dezvoltare – Daune declarate, dar nesoluționate

Anul de origine (i)	Anul de dezvoltare (j)						
	1	2	3	...	n-2	n-1	n
1	$R_{1;1}$	$R_{1;2}$	$R_{1;3}$	...	$R_{1;n-2}$	$R_{1;n-1}$	$R_{1;n}$
2	$R_{2;1}$	$R_{2;2}$	$R_{2;3}$	...	$R_{2;n-2}$	$R_{2;n-1}$	
3	$R_{3;1}$	$R_{3;2}$	$R_{3;3}$	...	$R_{3;n-2}$		

...	...	...	...	...	...	...	...
n-2	$R_{n-2;1}$	$R_{n-2;2}$	$R_{n-2;3}$	...			
n-1	$R_{n-1;1}$	$R_{n-1;2}$		...			
n	$R_{n;1}$			...			

unde:

$R(i,j)$ – valorile rezervelor de daune declarate, dar nesoluționate aflate în sold la sfârșitul perioadei anilor de dezvoltare și aferente evenimentelor asigurate întâmplate în perioada anilor de origine.

Tabelul de dezvoltare – Daune apărute

Anul de origine (i)	Anul de dezvoltare (j)						
	1	2	3	...	n-2	n-1	n
1	$X_{1;1}$	$X_{1;2}$	$X_{1;3}$	...	$X_{1;n-2}$	$X_{1;n-1}$	$X_{1;n}$
2	$X_{2;1}$	$X_{2;2}$	$X_{2;3}$	...	$X_{2;n-2}$	$X_{2;n-1}$	
3	$X_{3;1}$	$X_{3;2}$	$X_{3;3}$	...	$X_{3;n-2}$		
...	...	...	...	...	...	...	...
n-2	$X_{n-2;1}$	$X_{n-2;2}$	$X_{n-2;3}$	...			
n-1	$X_{n-1;1}$	$X_{n-1;2}$		...			
n	$X_{n;1}$			...			

unde:

$$X(i,j) = D(i,j) + R(i,j)$$

Tabel de dezvoltare – Daune estimate

Anul de origine (i)	Anul de dezvoltare (j)						
	1	2	3	...	n-2	n-1	n
1	$X_{1;1}$	$X_{1;2}$	$X_{1;3}$	...	$X_{1;n-2}$	$X_{1;n-1}$	$X_{1;n}$
2	$X_{2;1}$	$X_{2;2}$	$X_{2;3}$	...	$X_{2;n-2}$	$X_{2;n-1}$	$Y_{2;n}$
3	$X_{3;1}$	$X_{3;2}$	$X_{3;3}$	...	$X_{3;n-2}$	$Y_{3;n-1}$	$Y_{3;n}$
...	...	...	...	...	...	...	...
n-2	$X_{n-2;1}$	$X_{n-2;2}$	$X_{n-2;3}$	...	$Y_{n-2;n-2}$	$Y_{n-2;n-1}$	$Y_{n-2;n}$
n-1	$X_{n-1;1}$	$X_{n-1;2}$	$Y_{n-1;n-3}$	...	$Y_{n-1;n-2}$	$Y_{n-1;n-1}$	$Y_{n-1;n}$
n	$X_{n;1}$	$Y_{n;2}$	$Y_{n;3}$	...	$Y_{n;n-2}$	$Y_{n;n-1}$	$X_{n;n}$
		$r_{1;2}$	$r_{2;3}$	...	$r_{n-3;n-2}$	$r_{n-2;n-1}$	$r_{n-1;n}$

b) se determină factorii de dezvoltare ca indici de modificare sub formă de coeficienți:

$$r_{(j-1;j)} = \max \left[\frac{\sum_{i=1}^j x_{(i;j)}}{\sum_{i=1}^j x_{(i;j-1)}}; 1 \right]; \quad j = 2, 3, 4, \dots, n.$$

c) în cazul insuficienței informațiilor/datelor, pentru asigurarea unei probabilități de încredere estimărilor obținute, se admite corecția factorilor de dezvoltare și determinarea lor prin alte metode de calcul, stabilite de actuar și argumentate în nota explicativă;

d) folosind factorii de dezvoltare, se estimează daunele nelichidate cumulate¹¹ pentru fiecare an de origine și se completează tabelul run-off cu valorile obținute:

$$Y_{(i;j)} = X_{(i;j-1)} * \prod_{t=j}^n r_{(t-1;t)} ; \quad j = 2, 3, 4, \dots, n.$$

e) se determină valoarea daunelor neavizate:

$$DN = \sum_{i=2}^n (Y_{(i;n)} - X_{(i;n-i+1)})$$

unde:

DN – valoarea daunelor neavizate.

20. Pentru a obține rezultate mai precise de dezvoltare a daunelor, se recomandă efectuarea unei analize bazate pe regresie și aplicarea așa-numitului factor de „coadă”, pentru a ține cont de evoluția daunelor plătite în afara triumphiurilor.

21. Marja de risc se calculează după formula:

$$P_m = \alpha(g) \times P_p \times \sqrt{\frac{1 - q + V^2}{q \times N_h}}$$

unde:

$\alpha(g)$ – coeficientul de siguranță, stabilit pe baza repartiției normale în funcție de probabilitatea g cu care se garantează rezultatele (conform tabelului Gauss-Laplace);

P_p – prima pură;

q – frecvența daunelor;

V – coeficientul variației daunelor totale.

N_h – numărul de polițe-an expuse la risc pentru anul următor pentru care se calculează prima de asigurare de bază și se determină după formula:

$$N_h = N_{h-1} * \left(\frac{N_{h-1}}{N_{h-t}} \right)^{\frac{1}{t-1}}$$

unde:

$t = 5, 6, \dots, n$ (perioada precedentă în baza căreia se estimează numărul polițelor-an expuse la risc).

22. Coeficientul variației daunelor totale se calculează după formula:

$$V = \frac{\sigma_d}{\bar{D}}$$

unde:

σ_d – abaterea medie pătratică a daunelor;

$\bar{D}$ – dauna medie estimată.

23. Abaterea medie pătratică se calculează după formula:

$$\sigma_d = \sqrt{\exp(2\mu + S^2) \times [\exp(S^2) - 1]}$$

III. COEFICIENȚII DE RECTIFICARE PENTRU ASIGURAREA¹² OBLIGATORIE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO INTERNĂ

24. Coeficienți de rectificare care se aplică la prima de asigurare de bază pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă sunt următorii:

Factorii de risc	Coeficient
Categoria vehiculului	K ₁
Teritoriul utilizării vehiculului	K ₂
Statutul juridic al asiguratului	K ₃
Vârsta și de vechimea în conducere a asiguratului	K ₄
Locul înmatriculării vehiculului	K ₅
Termenul asigurării	K ₆

25. Valoarea coeficienților de rectificare se calculează pornind de la raționamentul de calculare a primei pure stabilite la pct. 15, aplicat pentru fiecare factor de risc. În condițiile în care rezultatul aplicat denotă valori neordinare ale coeficienților aferenți factorilor de risc, se admite aplicarea metodelor stohastice/de regresie și a teoriei credibilității pentru atenuarea/nivelarea variațiilor mari, fiind argumentată utilizarea acestora în nota explicativă.

26. Coeficienții de rectificare se calculează ca raportul dintre prima pură obținută în funcție de factorii de risc conform clasificărilor nominalizate la pct. 27 - pct. 30 și valoarea primei pure totale.

27. Coeficientul de rectificare K₁ se stabilește în funcție de categoria vehiculului, capacitatea motorului, numărul de locuri sau masa totală a vehiculului, după cum urmează:

Categoria vehiculului

a) autoturisme:
cu capacitatea cilindrică a motorului până la 1200 cm ³
cu capacitatea cilindrică a motorului între 1201 și 1600 cm ³
cu capacitatea cilindrică a motorului între 1601 și 2000 cm ³
cu capacitatea cilindrică a motorului între 2001 și 2400 cm ³
cu capacitatea cilindrică a motorului între 2401 și 3000 cm ³ inclusiv
cu capacitatea cilindrică a motorului peste 3000 cm ³
taxi (numai pentru persoane juridice)
cu motor electric
b) vehicule destinate transportului de persoane:
până la 17 locuri, inclusiv al conducătorului
de la 18 până la 30 locuri, inclusiv al conducătorului
cu peste 30 locuri
troleibuze
c) tractoare rutiere cu puterea motorului:
până la 45 CP inclusiv
de la 46 CP până la 100 CP inclusiv
peste 100 CP
d) camioane și alte vehicule decât cele menționate la lit. a)-c), a căror masă maximă autorizată este:
până la 3500 kg
între 3501 și 12 000 kg inclusiv

peste 12 000 kg
e) motociclete:
până la 300 cm ³ inclusiv
peste 300 cm ³

28. Coeficientul de rectificare K_2 se stabilește în funcție de intensitatea traficului auto în anumite teritorii de utilizare a vehiculului. Pentru persoane fizice teritoriul de utilizare se stabilește de către societatea de asigurare la încheierea contractului potrivit domiciliului conform buletinului de identitate al asiguratului, iar pentru persoane juridice teritoriul de utilizare se stabilește în conformitate cu adresa juridică a acestora. În sensul prezentei Metodologii, se stabilește următoarea clasificare:

a) municipiul Chișinău, raioanele Hîncești, Orhei, Strășeni, Ialoveni, Anenii Noi și Criuleni;

b) alte localități decât cele prevăzute la lit. a).

29. Coeficientul de rectificare K_3 se stabilește în funcție de statutul juridic al asiguratului și se clasifică după cum urmează:

Statutul juridic al asiguratului

Persoane fizice
Persoane juridice, persoane fizice – antreprenori, alte unități de drept, cu excepția persoanelor juridice care practică servicii de transport a pasagerilor în regim de taxi și parcurilor de troleibuze

30. Coeficientul de rectificare K_4 se stabilește în funcție de vârsta și de vechimea în conducere a asiguratului și se aplică la încheierea contractelor încheiate de către persoanele fizice. Vechimea în conducere se stabilește conform permisului de conducere sau informației din Registrul de stat al conducătorilor de vehicule și se clasifică după cum urmează:

Vârsta și vechimea în conducere

Vârsta până la 23 ani inclusiv și vechimea în conducere de până la 2 ani inclusiv
Vârsta până la 23 ani inclusiv și vechimea în conducere de peste 2 ani
Vârsta peste 23 ani și vechimea în conducere de până la 2 ani inclusiv
Vârsta peste 23 ani și vechimea în conducere de peste 2 ani

31. Coeficientul de rectificare K_5 se aplică pentru vehiculele înmatriculate în străinătate și utilizate temporar pe teritoriul Republicii Moldova și este egal cu 3.

32. Coeficientul de rectificare K_6 se stabilește în funcție de termenul asigurării conform art. 9 alin. (2¹) și alin. (3) din Legea nr. 106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, în cazul încheierii contractului de asigurare pentru o perioadă mai mică de 12 luni, dar nu mai mică de 30 de zile și constituie:

Termenul asigurării									
1 lună	2 luni	3 luni	4 luni	5 luni	6 luni	7 luni	8 luni	9 luni	10 luni și peste
0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,85	0,9	1

33. Coeficientul bonus-malus (K_{bm}) se aplică conform actelor normative în vigoare. Pentru solicitantul asigurării al cărui vehicul este înmatriculat în străinătate și utilizat temporar pe teritoriul Republicii Moldova coeficientul bonus-malus (K_{bm}) constituie 1.

34. Coeficientul aferent gestionării cheltuielilor de achiziție K_{gc} se stabilește și se aplică de societățile de asigurare în cazul încheierii contractelor de asigurare pentru categoriile de vehicule taxi și troleibuze, fără a fi achitate cheltuielile de achiziție.

35. Coeficientul aferent procedurii decontării directe K_{dd} , se stabilește și se aplică de către societatea de asigurare cu condiția întrunirii condițiilor prevăzute la art. 31 din Legea nr. 106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule .

36. Coeficienții de rectificare specificați la pct. 34 și pct. 35 se aplică individual pentru cazurile nominalizate, la prima de asigurare stabilită la pct. 37.

37. Prima de asigurare pentru vehiculele înmatriculate în Republica Moldova, se stabilește de către societatea de asigurare, de comun acord cu asiguratul, după formula:

$$P_a = P_b \times K_1 \times K_2 \times K_3 \times K_4 \times K_6 \times K_{bm},$$

unde:

P_a – prima de asigurare;

P_b – prima de asigurare de bază;

K – coeficienți de rectificare (K_4 - se aplică în cazul persoanelor fizice).

38. Prima de asigurare pentru vehiculele înmatriculate în afara Republicii Moldova, se stabilește de către societatea de asigurare după formula:

$$P_a = P_b \times K_1 \times K_5 \times K_6$$

IV. COEFICIENȚII DE RECTIFICARE PENTRU ASIGURAREA OBLIGATORIE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO EXTERNĂ

39. Prima de asigurare de bază pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă se stabilește separat pentru Zona 1 (Ucraina și Belarus), Zona 2 (Ucraina, Belarus și Federația Rusă) și Zona 3 (toate țările Sistemului Internațional de Asigurări Carte Verde).

40. Coeficienții de rectificare care se aplică la prima de asigurare de bază pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă sunt următorii:

Factori de risc	Coeficient
Categoria vehiculului	K_{1v}
Termenul asigurării	K_{2v}

41. Coeficientul de rectificare K_{1v} se stabilește în funcție de categoria vehiculului, numărul de locuri sau masa totală a vehiculului.

Categoria vehiculului	Codul categoriilor de vehicule conform reglementărilor Consiliului Birourilor Sistemului Internațional Carte Verde
Autoturisme	A
Motociclete	B
Autocamioane cu masa totală de până la 3,5 tone	C1
Autocamioane și autotractoare cu masa totală de peste 3,5 tone	C2

Vehicule destinate transportului de persoane cu până la 17 locuri, inclusiv al conducătorului	E1
Vehicule destinate transportului de persoane cu peste 17 locuri	E2

42. Coeficientul de rectificare K_{2v} , în funcție de termenul asigurării, se stabilește în cazul încheierii contractului de asigurare pentru o perioadă mai mică de 12 luni este indicat în tabelul de mai jos:

Termenul asigurării											
Zona de asigurare	15 zile	1 lună	2 luni	3 luni	4 luni	5 luni	6 luni	7 luni	8 luni	9 luni	10 luni și peste
Zona 1	0,15	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,85	0,9	1
Zona 2	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,85	0,9	1
Zona 3	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,85	0,9	1

43. Prima de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă se calculează după formula:

$$P_a = P_b * K_{1v} \times K_{2v},$$

unde:

P_a – prima de asigurare;

K – coeficientul de rectificare.

44. Prima de asigurare de bază pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă se stabilește în euro. Prima de asigurare se încasează de la persoana asigurată în lei moldovenești, conform cursului stabilit de Banca Națională a Moldovei, la data efectuării plății.

V. COTA FACTORULUI DE ÎNCĂRCARE ÎN PRIMA DE ASIGURARE AFERENTĂ ASIGURĂRII OBLIGATORII DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO INTERNĂ ȘI EXTERNĂ

45. Cota factorului de încărcare în prima de asigurare de bază aferentă cheltuielilor și marjei de profit a societății de asigurare pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto interne include:

1) Cheltuielile societății de asigurare – de la 25%, din care:

a) plăți și contribuții potrivit actelor normative în vigoare;

b) cheltuieli, altele decât cele prevăzute la lit. a).

2) Marja de profit – de la 5% la 10%.

46. Cota factorului de încărcare în prima de asigurare de bază aferentă cheltuielilor și marjei de profit a societății de asigurare pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externe include:

1) Cheltuielile societății de asigurare – de la 25%, din care:

a) plăți și contribuții potrivit actelor normative în vigoare;

b) cheltuieli, altele decât cele prevăzute la lit. a).

2) Marja de profit – de la 5% la 10%.

47. Autoritatea de supraveghere, la determinarea cotei factorului de încărcare în prima de referință aferentă asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă, utilizează informația prezentată de către societățile de asigurare în Raportul privind rezultatul tehnic determinat la asigurarea RCA și Carte Verde.

la Metodologia de calcul al primei de asigurare de bază
și al coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii
de răspundere civilă auto internă și externă

Baza de date statistice

Informația privind polițele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă

Numărul poliței RCA	Durata asigurării indicată în polița RCA		Prima de asigurare încasată, MDL	Categorია vehiculului (K ₁)	Datele despre domiciliul/adresa juridică a persoanei asigurate (K ₂)	Statutul juridic/ Persoană fizică sau juridică (K ₃)	Vârsta și vechimea în conducere a persoanei asigurate (K ₄)	Locul înmatriculării vehiculului (K ₅)	Coeficientul bonus - malus aplicat	Contract reziliat	Data rezilierii
	de la	până la									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Total	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X

Informația privind daunele plătite pe contractele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă

Numărul dosarului de daună	Numărul poliței RCA	Data producerii accidentului	Data raportării daunei (pentru prima dată)	Data achitării despăgubirii	Suma despăgubirii plătite, MDL	Categorია vehiculului (K ₁)	Datele despre domiciliul/adresa juridică a persoanei asigurate (K ₂)	Statutul juridic / Persoană fizică sau juridică (K ₃)	Vârsta și vechimea în conducere a persoanei asigurate (K ₄)	Locul înmatriculării vehiculului (K ₅)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Total	X	X	X	X		X	X	X	X	X

Informația privind valoarea daunelor declarate, dar nesoluționate pe contractele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă

Numărul dosarului de daună	Numărul poliței RCA	Data producerii accidentului	Data raportării daunei (pentru prima dată)	Valoarea estimată a daunei declarate, dar nesoluționate	Categorია vehiculului (K ₁)	Datele despre domiciliul/adresa juridică	Statutul juridic / Persoană fizică sau juridică	Vârsta și vechimea în conducere a	Locul înmatriculării autovehiculului (K ₅)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Total	X	X	X	X		X	X	X	X

			prima dată)	ate, în sold la sfârșitul anului, MDL		persoan ei asigurat e (K ₂)	fizică sau juridic ă (K ₃)	persoan ei asigura te (K ₄)	
1	2	3	4	6	7	8	9	10	11
Total	X	X	X		X	X	X	X	X

Modul de completare:

1. Tabelele se completează în formatul Microsoft Excel.
2. Se prezintă câte un fișier separat pentru fiecare an.
3. În cazul prezentării informației privind polițele de asigurare, daunele achitate și valoarea daunelor declarate, dar nesoluționate, în alt format decât cel prevăzut în prezenta anexă, societatea de asigurare prezintă repetat informația, până la conformare.
4. În tabele se completează obligatoriu toate datele necesare calculării primei de asigurare de bază.
5. În tabele se indică totalitatea polițelor emise și daunelor plătite corespunzătoare perioadei 01.01.____ – 31.12.____, și valoarea estimată a daunelor declarate, dar nesoluționate, în sold la sfârșitul anului de raportare.
6. Durata asigurării, data rezilierii, data producerii accidentului, data raportării daunei și data achitării despăgubirii de asigurare se indică conform următorului format – ZZ.LL.AAAA.
7. Valoarea totală a primelor de asigurare încasate, daunelor achitate și rezerva daunelor declarate, dar nesoluționate (în sold la sfârșitul anului de raportare), indicate în tabele, trebuie să corespundă cu valoarea acestora indicată în rapoartele specializate prezentate pentru situațiile anuale.
8. Pentru completarea tabelelor anterioare, se utilizează următoarele codificări:

Categoria vehiculelor se codifică după cum urmează:

Categoria vehiculului	Codul
a) autoturisme:	
cu capacitatea cilindrică a motorului până la 1200 cm ³	11
cu capacitatea cilindrică a motorului între 1201 și 1600 cm ³	12
cu capacitatea cilindrică a motorului între 1601 și 2000 cm ³	13
cu capacitatea cilindrică a motorului între 2001 și 2400 cm ³	14
cu capacitatea cilindrică a motorului între 2401 și 3000 cm ³ inclusiv	15
cu capacitatea cilindrică a motorului peste 3000 cm ³	16
taxi (numai pentru persoane juridice)	17
cu motor electric	18
b) vehicule destinate transportului de persoane:	
până la 17 locuri, inclusiv al conducătorului	21
de la 18 până la 30 locuri, inclusiv al conducătorului	22
cu peste 30 locuri	23
troleibuze	24
c) tractoare rutiere cu puterea motorului:	
până la 45 CP inclusiv	31
de la 46 CP până la 100 CP inclusiv	32
peste 100 CP	33

d) camioane și alte vehicule decât cele menționate la lit. a)-c), a căror masă maximă autorizată este:	
până la 3500 kg	41
între 3501 și 12000 kg inclusiv	42
peste 12000 kg	43
e) motociclete:	
până la 300 cm ³ inclusiv	51
peste 300 cm ³	52
f) remorci	61

Datele despre domiciliul persoanei fizice/ adresa juridică a persoanele juridice se codifică în modul următor:

Domiciliul/adresa juridică a persoanei asigurate	Codul
Municipiul Chișinău, raioanele Hâncești, Orhei, Strășeni, Ialoveni, Anenii Noi și Criuleni	1
Alte localități	2

Statutul juridic se codifică în felul următor:

Statutul juridic al posesorului	Codul
Persoane fizice	1
Persoane juridice, persoane fizice – antreprenori, alte unități de drept, cu excepția persoanelor juridice care practică servicii de transport a pasagerilor în regim de taxi, chirie auto și parcurilor de troleibuze	2

Locul înmatriculării vehiculului se codifică astfel:

Locul înmatriculării vehiculului	Codul
Republica Moldova	1
În afara Republicii Moldova	2

În coloana „Contracte reziliate” se indică:

Pentru contracte reziliate	DA
Pentru contracte nereziliate	NU

Coeficientul bonus-malus aplicat se indică în dependență de clasa bonus-malus aplicată la data încheierii contractului de asigurare:

Clasa bonus – malus	M
	1
	2
	3
	4
	5
	6
	7
	8
	9
	10
	11
	12

	13
	14
	15
	16
	17

**Informația privind certificatele de asigurare
obligatorie de răspundere civilă auto externă**

Numărul certificatului Carte Verde	Zona de asigurare	Data încheierii poliței	Durata asigurării indicată în certificatul Carte Verde		Prima de asigurare încasată		Categorია vehiculului (K ₁)	Contract reziliat	Data rezilierii
			de la	până la	MDL	Euro			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Total	X	X	X	X			X	X	X

**Informația privind daunele plătite pe contractele de asigurare
obligatorie de răspundere civilă auto externă**

Numărul certificatu lui Carte Verde	Durata asigurării i indicată în certificat ul Carte Verde		Locul producerii accidentul ui, zona de asigurare	Țara unde a avut loc acciden tul	Data produceri i accidentu lui	Data raportă rii daunei	Data achitării despăgubi rii	Suma despăgubi rii plătite		Categori a vehiculul ui
	de la	până la						MD L	Eur o	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Total	X	X	X	X	X	X	X			X

**Informația privind
valoarea daunelor declarate, dar nesoluționate pe contractele
de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă**

Numărul certificat ului Carte Verde	Durata asigurării indicată în certificatul Carte Verde	Locul produceri i accidentu lui, zona de asigurare	Țara unde a avut loc acciden tul	Data producer ii accidentu lui	Data raportă rii daunei	Valoarea estimată a daunei declarate, dar nesoluțion ate, în sold	Categoria vehiculului
---	---	--	--	--	----------------------------------	---	--------------------------

							la sfârșitul anului		
	de la	până la					MD L	Eur o	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Total	X	X	X	X	X	X			X

Modul de completare:

1. Tabelele se completează în formatul Microsoft Excel.
2. Se prezintă câte un fișier separat pentru fiecare an.
3. În cazul prezentării informației privind polițele de asigurare, daunele achitate și valoarea daunelor declarate, dar nesoluționate, în alt format decât cel prevăzut în prezenta anexă, societatea de asigurare prezintă repetat informația, până la conformare.
4. În tabel se completează obligatoriu toate datele necesare calculării primei de asigurare de bază.
5. În tabele se indică totalitatea certificatelor emise și daunelor plătite corespunzătoare perioadei 01.01.____ – 31.12.____, și valoarea estimată a daunelor declarate, dar nesoluționate, în sold la sfârșitul anului de raportare.
6. Durata asigurării, data rezilierii, data producerii accidentului, data raportării daunei și data achitării despăgubirii de asigurare se indică conform următorului format – ZZ.LL.AAAA.
7. Valoarea totală a primelor de asigurare încasate, daunelor achitate și rezerva daunelor declarate, dar nesoluționate (în sold la sfârșitul anului de raportare), indicate în tabele, trebuie să corespundă cu valoarea acestora indicată în rapoartele prezentate pentru situațiile anuale.
8. Zonele și locul producerii accidentului se codifică în modul următor:
Zona 1 – Ucraina și Belarus -1.
Zona 2 – Ucraina, Belarus și Federația Rusă - 2.
Zona 3 – Toate țările sistemului Carte Verde - 3.
9. În coloana „Contracte reziliate”, pentru contractele reziliate se va indica „DA”, iar pentru cele nereziliate se va indica „NU”.
10. Categoria vehiculului se codifică în modul următor:

Categoria vehiculului	Codul
Autoturisme	A
Autocamioane cu masa totală până la 3,5 tone	C1
Autocamioane și autotractoare cu masa totală peste 3,5 tone	C2
Vehicule destinate transportului de persoane cu până la 17 locuri, inclusiv conducătorul	E1
Vehicule destinate transportului de persoane cu peste 17 locuri	E2
Motociclete	B
Remorci	F
tractate de autoturisme (grupa A)	F A
tractate de autocamioane (grupa C1 și C2)	F C
tractate de microbuze și autobuze (grupa E1 și E2)	F E

PROCEDURA
de aplicare a primei de asigurare de bază și al coeficienților
de rectificare aferenți asigurării RCA internă și externă

1. Societățile de asigurare stabilesc cel puțin o dată pe an primele de asigurare de bază și coeficienții de rectificare aferenți asigurării obligatorii RCA internă și externă conform calculelor actuariale interne, potrivit Metodologiei.

2. Societățile de asigurare prezintă anual spre examinare autorității de supraveghere, până la punerea în aplicare, primele de asigurare de bază și coeficienții de rectificare aferenți asigurării obligatorii RCA internă și externă, însoțiți de nota explicativă, confirmate prin semnătura electronică calificată a actuarului societății de asigurare. Setul de documente se prezintă în formă electronică în termen de până la 15 mai a anului în curs.

3. Nota explicativă indicată la pct. 2 va conține, cel puțin, următoarele:

1) confirmarea corectitudinii și plenitudinii datelor care au stat la baza calculului primei de asigurare de bază și al coeficienților de rectificare (rezerve tehnice, daune achitate și polițe-an expuse la risc);

2) metodele actuariale, ipotezele utilizate și fundamentarea acestora;

3) modalitatea de stabilire a primei de asigurare de bază și a coeficienților de rectificare, respectiv o analiză pe fiecare componentă și pe fiecare segment de risc, din care să reiasă adecvarea:

a) primei de risc estimate;

b) factorului de încărcare destinat pentru acoperirea cheltuielilor societății de asigurare, marjei de profit și efectelor aplicării sistemului bonus-malus;

c) coeficienților de rectificare.

4. Societățile de asigurare sunt responsabile de corectitudinea, veridicitatea și actualitatea informației prezentate atât autorității de supraveghere cât și actuarilor, precum și sunt obligate să notifice autoritatea de supraveghere asupra erorilor depistate în datele prezentate anterior, pentru toate perioadele gestionare în care acestea au fost comise sau pentru care au avut un impact.

5. În termen de până la 30 zile lucrătoare de la data primirii setului complet de documente în conformitate cu pct. 2 și pct. 3, autoritatea de supraveghere, examinează primele de asigurare de bază și coeficienții de rectificare pentru factorii de risc aferenți asigurării obligatorii RCA internă și externă.

6. Dacă în perioada examinării primelor de asigurare de bază și coeficienților de rectificare, depuse în conformitate cu pct. 2, au intervenit modificări, societatea de asigurare este obligată să informeze despre aceasta autoritatea de supraveghere și să prezinte documentele sau informațiile ajustate în acest sens.

7. În cazul constatării unor neconcordanțe dintre elementele aferente primei de asigurare de bază și valorile acesteia care au tangențe cu rapoartele specializate prezentate de societatea de asigurare, autoritatea de supraveghere restituie setul de documente, pentru efectuarea unor calcule suplimentare, informând în scris societatea de asigurare.

8. În cazul specificat la pct. 6 și pct. 7, precum și în condițiile necesității solicitării unor informații suplimentare sau întru înlăturarea neconcordanțelor identificate de autoritatea de supraveghere, termenul stabilit la pct. 5 poate fi prelungit pentru o perioadă de până la 20 zile lucrătoare, cu informarea în scris a societății de asigurare. În acest caz, societatea de asigurare aplică valoarea maximă dintre prima de asigurare de bază și coeficienții de rectificare (prezentate în anul anterior) și prima de referință.

9. Societățile de asigurare notifică autoritatea de supraveghere cu privire la stabilirea sau modificarea (prin ajustarea factorului de încărcare) primelor de asigurare de bază cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de perioada în care acestea pot fi puse în aplicare, în condițiile înregistrării de către societatea de asigurare cel puțin a uneia din următoarele situații:

1) obține/redobândește dreptul de a comercializa polițe de asigurare obligatorie RCA internă și/sau externă;

2) înregistrează o rată operațională combinată ce depășește 100 la sută pentru ultimele două perioade de raportare consecutive (calculată pentru ultimele 12 luni), cu excepția situației în care societatea de asigurare prezintă dovezi motivate, precum că înregistrarea unei rate operaționale combinate de peste 100 la sută este determinată de influența unor daune mari care nu denotă caracter sistematic;

3) constată temei de modificare a primei de asigurare de bază, reieșind din analizele economico-financiare privind eficiența activității de asigurare sau a primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto în baza ultimelor două perioade de raportare consecutive.

10. În cazul prevăzut la pct. 9, notificarea va fi însoțită de nota explicativă întocmită potrivit pct. 3, cu detalierea procedurilor efectuate și a rezultatelor obținute și confirmată prin semnătura electronică calificată a actuarului societății de asigurare.

11. În sensul art. 12 alin. (13) din Legea nr. 106/2022, informația statistică suficientă la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă se consideră:

1) deținerea plenitudinii datelor aferente coeficienților de rectificare; și/sau

2) satisfacerea cumulativă a următoarelor condiții:

a) perioada minimă de activitate de cel puțin 5 ani consecutivi;

b) numărul minim anual al dosarelor de daune de 300 unități.

12. Societăților de asigurare care nu vor prezenta documentele și/sau baza de date statistice, inclusiv conținând date eronate sau incomplete, sau nu se vor încadra în termenele de prezentare a acestora conform prezentei Hotărâri, se vor aplica măsurile de rigoare conform legislației. În aceste cazuri societățile de asigurare aplică prima de referință pentru o perioadă stabilită, dar care nu va depăși un an calendaristic, în baza deciziei autorității de supraveghere.

13. Prima de asigurare de bază și coeficienții de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă calculați de către societățile de asigurare, se pun în aplicare anual de la 1 iulie 2023.

14. Societățile de asigurare publică pe pagina web oficială a lor, prima de asigurare de bază și coeficienții de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă notificate autorității de supraveghere.